

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

Den 1. december 2014
EU-koordination, j.nr. 2014-18568

Talepunkt til brug for handels- og udviklingsministerens
møde i Udenrigsudvalget tirsdag den 2. december 2014 samt Europaudvalget fredag den 5.
december 2014

Dagsordenspunkt: Rådsmøde (udenrigsanliggender - udvikling)
den 12. december 2014

Jeg vil gerne forelægge punkterne på rådsmødet vedrørende
udenrigsanliggender – udvikling den 12. december.

Punkterne er til orientering.

Det første emne, jeg vil forelægge, er:

Dagsordenspunkt 1: Post-2015

Rådet skal drøfte EU's holdning til post-2015 dagsordenen og udviklingsfinansiering. Ministrene ventes at drøfte de centrale principper for post-2015 dagsordenen og udviklingsfinansiering, og i denne forbindelse hvordan man bedst fremmer EU's holdning i de internationale forhandlinger i FN. Drøftelsen forventes at føre til vedtagelse af rådskonklusioner, som vil udbygge rådskonklusionerne fra juni 2013.

Omdrejningspunktet for drøftelsen vil være den serie af keredokumenter, der nu foreligger. De inkluderer foruden omtalte rådskonklusioner, Kommissionens meddelelse 'Et værdigt liv for alle: Fra vision til fælles handling' af 2. juni 2014, rapporten fra FN's åbne arbejdsgruppe om

bæredygtighedsmål og rapporten fra FN's ekspertkomité for finansiering af bæredygtig udvikling. Det er forventningen, at synteserapporten fra FN's generalsekretær vil foreligge i et endeligt udkast og dermed kunne indgå i drøftelserne.

Rådsmødet finder sted på tærsklen til de mellemstatslige forhandlinger i FN, der starter i januar 2015. Der vil i 2015 dels være forhandlinger om udviklingsfinansiering frem mod konferencen i Addis Abeba den 13.-16. juli 2015 og dels forhandlinger om den samlede post-2015 dagsorden frem mod topmødet i New York i september 2015.

Jeg vil arbejde for en ambitiøs og fleksibel EU-linje for det videre arbejde med post-2015 processen. En linje der udstikker klare principper for post-2015 dagsordenen og samtidig sikrer den nødvendige fleksibilitet. Herved kan EU bedst gøre sin indflydelse gældende i forhandlingerne.

Post-2015 dagsordenen skal have bekæmpelse af fattigdom og fremme af bæredygtig udvikling som ultimative mål, og så vidt muligt integrere de tre dimensioner af bæredygtighed. Dagsordenen skal være global og målene dermed gælde for alle verdens lande. Målene skal tage udgangspunkt i forslaget fra FN's åbne arbejdsgruppe om bæredygtighedsmål, samt følge op på Rio-processen. Målene skal ligeledes videreføre de 2015-mål der ikke nås, og adressere 2015-målenes åbenbare mangler.

Konkret vil jeg arbejde for at sikre, at de danske prioriteter, der vil være under pres i forhandlingerne, forsvares og ambitionsniveauet øges. Vi kan forvente, at særligt ligestilling og kvinder og pigers rettigheder, herunder seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, fredsdimensionen samt miljødimensionen af bæredygtig udvikling vil komme under pres.

I forhold til Konferencen om Udviklingsfinansiering vil jeg bl.a. arbejde for, at EU genbekræfter FN's målsætning om at yde 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand. Både i EU og globalt.

Der forventes blandt medlemsstaterne forskellig betoning af særlige prioritetsområder vedrørende post-2015 dagsordenen og udviklingsfinansiering, men det er ikke forventningen, at der vil være stor uenighed i kredsen.

Det næste punkt, jeg vil forelægge, er:

Dagsordenspunkt 2: Migration, flygtninge og udvikling

Rådet skal drøfte, hvordan migration bedre kan integreres i udviklingsdagsordenen, herunder i programmeringen af EU's udviklingsinstrumenter og i politiske dialoger. Der ventes en udveksling af synspunkter om, hvordan EU sikrer, at migration bedst muligt indarbejdes i f.eks. kapacitetsopbygningsinitiativer, og at tilstrækkelige midler afsættes hertil. Derudover ventes en udveksling af synspunkter om, hvordan EU i samtaler med partnerlande og -regioner mere systematisk kan sætte fokus på både udfordringer og muligheder ved migration.

Ligeledes ventes drøftelsen at omfatte, hvordan EU i højere grad kan sikre en stærkere sammenhæng mellem nødhjælp, rehabilitering og udvikling i EU's respons på langstrakte kriser for herigennem bedst muligt at håndtere udfordringerne relateret til flygtninge og internt fordrevne og berørte lokalsamfund, ikke mindst i nærområderne. Fokus vil i den sammenhæng især ventes at være på, hvordan EU bedre sikrer en langsigtet udviklingsplanlægning allerede fra en given krises start for at supplere den mere kortsigtede humanitære bistand. Dertil kommer opbygning af partnerlandenes kapacitet og vilje til at lade flygtningene bidrage mest muligt til udviklingen i nærområdernes lokalsamfund og dermed udnytte de potentialer, der kan være forbundet med tvungen migration.

Rådet ventes at anmode Kommissionen om at fremlægge en ny meddelelse om indarbejdelse af migrationsdimensionen i EU's udviklingssamarbejde inden udgangen af 2015.

Regeringen støtter en styrkelse af migrationsdimensionen i programmeringen af EU's udviklingsinstrumenter for bedre at tage højde for de udfordringer og muligheder, der er forbundet med forskellige former for migration, herunder ikke mindst tvungen migration. Regeringen støtter også, at EU i samtaler med partnerlande og -regioner systematisk indarbejder migration, ligeledes for at sætte fokus på både udfordringer og muligheder ved migration. Mens især tvungen migration udgør en stor udfordring og byrde for partnerlandene i nærområder, så udgør flygtninge og andre migranter også et potentiale, hvorfor partnerlandenes kapacitet og

vilje til lade dem bidrage til lokal udvikling bør opbygges gennem målrettede aktiviteter og dialog. Endeligt støtter regeringen, at Kommissionen anmodes om udarbejdelse af en ny meddelelse om indarbejdelse af migrations-dimensionen i EU's udviklingssamarbejde.

Dette leder mig til næste punkt:

Dagsordenspunkt 3: Ligestilling

Baggrunden for punktet er, at EU nu går i gang med at opdatere den handlingsplan for ligestilling og kvinders rettigheder i EU's udviklingssamarbejde, som Rådet vedtog i 2010.

Opdateringen finder bl.a. sted på baggrund af en rapport udarbejdet af Kommissionen i 2013, der konkluderede at der på visse områder, herunder i forhold til styrket koordination af EU's og medlemslandenes aktiviteter på området, var sket fremskridt.

Rapporten pegede imidlertid også på, at der på områder, som monitorering og evaluering af programmer og projekters resultater i forhold til at fremme ligestilling var en række problemer. Der er med andre ord tale om nogle ret grundlæggende mangler.

Der er ingen tvivl om, at arbejdet med at fremme ligestilling og kvinders rettigheder i EU's udviklingsindsats set med danske øjne skal gribes mere ambitiøst an. Det gælder blandt andet om at sikre kønsaspektet bredt i EU's arbejde – både i tilrettelæggelsen af de konkrete programmer og i

den politiske dialog EU fører med partnere og om at styrke resultatmålingen.

Mit budskab på rådsmødet vil derfor være: højere ambitionsniveau, fokus på klare mål og resultater og bred integrering med vægt på en tilgang der fokuserer på at fremme piger og kvinders rettigheder, herunder deres seksuelle og reproduktive rettigheder.

Lad mig også nævne:

Dagsordenspunkt 4: Ebola

Ebola er på Rådets dagsorden igen den 12. december. Det aktuelle udbrud af ebola i Liberia, Sierra Leone og Guinea i Vestafrika giver fortsat anledning til stor bekymring. Der er tale om en alvorlig udfordring, som det internationale samfund, herunder EU og Danmark fortsat må prioritere meget højt. Der skal stadig en massiv indsats til for at inddæmme epidemien. Ellers vil den kunne koste yderligere tusindvis af menneskeliv.

Den udpegede EU-koordinator, Christos Stylianides, ventes at deltage i drøftelsen på rådsmødet og fortælle om sine indtryk og give en status på situationen efter besøg i de berørte lande. Derudover forventes drøftelsen også at fokusere på de mere langsigtede konsekvenser af ebola for landene i regionen.

Ultimo november er der registreret i alt 15.901 tilfælde af ebola, hvoraf 5.674 tilfælde er døde i de tre mest berørte lande Guinea, Liberia og Sierra

Leone. WHO vurderer imidlertid, at det officielt registrerede antal døde og smittede er undervurderet.

Der er sat en række målsætninger op af WHO med 1. december som den kritiske måldato for den internationale indsats, hvor man gerne ville have kapacitet på plads til 1) isolering af 70 pct. af de smittede og 2) sikre, at 70 pct. af begravelser af ebola-inficerede finder sted uden yderligere smitterisiko. Hvor man i Guinea er nået langt på begge mål, udestår udfordringer i hhv. Liberia og Sierra Leone.

Nigeria og Senegal blev officielt erklæret ebola-frit hhv. den 20. og 17. oktober. Smitten har endvidere bredt sig til Mali, hvor der pr. 26. november er noteret 9 tilfælde.

Danmark har givet tilsagn om at støtte med i alt ca. 190 mio. kr. til indsatsen mod ebola. Danmark bidrager bl.a. med udsendelse af op til 25 sundhedsmedarbejdere til Vestafrika i indsatsen mod ebola. Netop udsendelse af sundhedspersonale er yderst vigtigt for at få knækket smittekurven og inddæmmet epidemien.

Det første hold danske læger og sygeplejersker har indledt deres forberedelse før udsendelse. Holdet består af 5 læger, 13 sygeplejersker, 1 medico-tekniker og en holdfører fra Forsvaret. Det er Forsvarets Sundhedstjeneste, der står for forberedelserne af sundhedspersonalet, der er rekrutteret fra den civile sundhedssektor.

Danmark støtter fortsat en koordineret og styrket EU-indsats i indsatsen mod ebola. Det gælder også i forhold til den mere langsigtede indsats, herunder at det sker i tæt koordination med FN, Verdensbanken og andre centrale aktører.

Endvidere vil jeg også nævne:

Dagsordenspunkt 5: Den private sektors rolle i udviklingen

Rådet ventes på rådsmødet at vedtage rådskonklusioner om en styrket rolle for den private sektors rolle i udviklingssamarbejdet.

Rådskonklusionerne kommer på baggrund af Kommissionens fremlagte meddelelse af 13. maj d.å. og i forlængelse af tidligere rådskonklusioner af 23. juni om samme emne. Kommissionens meddelelse indeholder en række principper og prioritetsområder for EU's udviklingspolitiske arbejde med den private sektor. Formålet med de nye konklusioner er at bygge videre på og operationalisere de tidligere konklusioner som igennem et stærkt fokus på principper og kriterier etablerer en fælles europæisk ramme for inddragelse af den private sektor i udviklingsarbejdet.

Regeringen finder det positivt, at EU søger at styrke den private sektors rolle i udviklingssamarbejdet, herunder gennem øget brug af innovative tilgange til finansiering. Regeringen hilser en fælles europæisk ramme velkommen, i særdeleshed et styrket fokus på virksomheders samfundsansvar, herunder implementering af 'UN Guiding Principles on

Business and Human Rights'. Regeringen har også arbejdet for et øget fokus på at fremme bæredygtige værdikæder i samarbejde med den private sektor, i overensstemmelse med den sekspunktsplan for virksomheders samfundsansvar, som jeg præsenterede i september. Det er regeringens forventning, at en styrket fælles europæisk ramme med fokus på virksomheders samfundsansvar og fremme af internationale standarder også vil være til gavn for danske virksomheder og dermed dansk vækst og beskæftigelse. Regeringen har endvidere i processen lagt vægt på, at formålet med privatsektorindsatser skal være fattigdomsbekæmpelse.

Til sidst vil jeg kort nævne:

Dagsordenspunkt 6: Underskrivelse af EPA-aftale med AVS-lande i Vestafrika

Det forventes, at Rådet træffer beslutning om underskrivelse på EU's vegne af den regionale økonomiske partnerskabsaftale - EPA'en - mellem AVS-landene i Vestafrika og EU og EU's medlemslande. Rådet forventes også at kunne træffe beslutning om foreløbig anvendelse af aftalen, når parterne har givet den fornødne tilslutning til aftalen.

I lyset af den hidtidige danske holdning til EPA-aftalerne er regeringen indstillet på at give tilslutning til forslaget.

Det er også forventningen, at EU-udviklingsministrene udenfor selve mødet underskriver aftalen på deres lands vegne.

Det er meget tilfredsstillende, at der er opnået så mange fremskridt i forhandlingerne mellem AVS-lande og EU om EPA'erne. Der blev opnået gode fremskridt både op til og efter skæringsdatoen den 1. oktober for ændring af markedsadgangen i EU for de AVS-lande, der ikke har iværksat eller endeligt indgået en aftale.

Der er nu indgået 50 EPA aftaler.

Situationen er nu den, at der er indgået fuldstændige EPA aftaler med AVS-landene i Vestindien. Aftalerne omfatter både varehandel og tjenesteydelser og investeringer. Aftalerne er i gang med at blive anvendt.

Med AVS-landene i Vestafrika og i det sydlige Afrika er der i sommer indgået varehandelsaftaler. Angola er ikke omfattet af aftalen med det sydlige Afrika. Angola vil fortsat være omfattet af EU's generelle toldpræferencer GSP. Angola er et mindst udviklet land og vil derfor være omfattet af de særlige "alt undtagen våben" toldpræferencer.

I det østlige og sydlige Afrika er der indgået varehandelsaftaler med Comorerne, Madagaskar, Mauritius, Seychellerne og Zimbabwe og efter fristens udløb den 1. oktober også med AVS-landene i det østlige Afrika. Disse omfatter Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania og Uganda. De øvrige AVS-lande i det østlige og sydlige Afrika, der ikke har ønsket at indgå en EPA-aftale, vil fortsat være omfattet af EU's generelle toldpræferencer,

GSP. De er alle mindstudviklede og vil derfor være omfattet af de særlige ”alt undtagen våben” toldpræferencer.

Der er indgået en varehandelsaftale med Cameroun. De øvrige AVS-lande i Centralafrika, der ikke har ønsket at indgå en EPA-aftale, vil fortsat være omfattet af EU’s generelle toldpræferencer, GSP. De AVS-lande, der er mindstudviklede vil være omfattet af de særlige ”alt undtagen våben” toldpræferencer.

Der er indgået varehandelsaftaler med Papua New Guinea og Fiji i Stillehavsområdet. De øvrige AVS-lande i Stillehavsområdet, der ikke har ønsket at indgå en EPA-aftale, vil fortsat være omfattet af EU’s generelle toldpræferencer, GSP. De AVS-lande, der er mindstudviklede vil være omfattet af de særlige ”alt undtagen våben” toldpræferencer.

Tak for ordet.